1. neděle postní, 26. ledna 2023
Evangelium: Mt 4, 1–11 Jan Slepička

Milé sestry, milí bratři,

začneme dnes malou lekcí biologie. Červ s latinským názvem *Paragordius tricuspidatus* je druh strunovce, který žije jako cizopasník v některých druzích cvrčků a své hmyzí hostitele ovládá jako poslušné loutky, dokonce ho může dovést až k sebevražednému skoku do vody. Tento strunovec patří mezi nejznámější **parazity**, tedy takové živočichy, kteří žijí na úkor svého hostitele, biologové by dodali, že parazit vykazuje určitou míru specializace na svého hostitele a obvykle je s ním v dlouhodobém kontaktu. Přesně takovým **parazitem**, který se usídlil v naší svobodě, je **hřích**.

Stojíme na prahu posvátné doby postní a při dnešní liturgii jsou nám nabídnuty obzvláště krásné a **starobylé texty**, které se právě týkají hříchu a osvobození od něho. Tato dnešní čtení už ve starověku doprovázela katechumeny v jejich **křestním putování**. Totiž texty cyklu A, který pročítáme, jsou právě ty, které jsou převzaty ze starodávné tradice a četly se tedy vždy v historii, na rozdíl od cyklů B a C, které byly přidány po 2. vatikánském koncilu. Nabízí se nám v nich úžasná zvěst o tom, co **Bůh působí ve křtu**. Tyto texty, stejně jako ve starověku, jsou nejlepší křestní katechezí pro naše katechumeny, ale zároveň nejlepším průvodcem pro nás, abychom znovu docenili dar našeho **vlastního křtu**.

První čtení a evangelium nám přináší výstižný kontrast, který shrnuje, o co jde v **dějinách spásy**. První člověk **Adam** se nachází v překrásné zahradě plné kvetoucích rostlin, svěží zeleně a bujících stromů, všechno oplývá štěstím a spokojeností. V kontrastu k tomu čteme v evangeliu o tom, jak **Ježíš**, druhý Adam, je vyveden na poušť – do nehostinného divokého místa, které je bez vody a bez života. Je to naopak místo, které nám nahání hrůzu. První Adam je **vystaven zkoušce**, jeho svoboda se vzpíná, neodolá ovoci „vábnému na pohled“, vyslovuje své „ne“ Bohu a přiklání se k ďáblu. Druhý Adam na poušti je taky vystaven zkoušce, ale **ďáblu se vzepře** a říká „ano“ Bohu, svému Otci.

Hřích prvních lidí měl **tragické následky** pro lidstvo. Od dob prvního Adama je celé lidstvo pokoušeno nesouladem a žádostivostí, která nás **přitahuje ke zlu**. I když jsme zcela svobodní v tom, zda spácháme osobní konkrétní hřích, přece jsme něco zdědili ze společného základu lidstva, který se předává z pokolení na pokolení. Je to jako lavina, na začátku je malá sněhová koule, ale postupně se na ni nabalí další a další sníh, až je z toho katastrofa. Naštěstí Bůh v tomto stavu člověka nenechal a dějiny, které jsou místem pokušení, proměnil v **dějiny spásy**, jejichž **naplněním je Ježíš Kristus**, pravý Boží Syn a pravý člověk, ne jako starý člověk, který podlehl pokušení, ale jako ten, který zvítězil a zcela se ztotožnil s Otcovou vůlí.

Geniální syntézu těchto dvou událostí dvou Adamů nám nabízí ve 2. čtení sv. Pavel: *„jako provinění jednoho člověka přineslo odsouzení celému lidstvu, tak zase spravedlivý čin jednoho člověka přinesl celému lidstvu ospravedlnění, které dává život. Jako se totiž celé množství stalo neposlušností jednoho člověka hříšníky, tak zase poslušností jednoho se celé množství stane spravedlivými*.“ (Ř 5, 18–19)

Můžeme si položit otázku, proč vlastně Bůh tolik **bojuje proti hříchu**, proč člověku nabízí po jeho uvržení do světa plán spásy? Hřích je ve své hluboké podstatě pokusem zabít Boha, snahou popřít ho a postavit **sebe samého na jeho místo**. Had říká prvním lidem v zahradě:

1. neděle postní, 26. ledna 2023
Evangelium: Mt 4, 1–11 Jan Slepička

„*Budete jako Bůh*“ (Gn 3, 5). To je sice skrytý, ale pravý úmysl hříchu – být absolutním pánem vlastního osudu a vlastní svobody. Tak působí (tento parazit jménem **hřích**) – chce nás **oddělit od Boha**, zbavit Boha, nalákat nás na falešnou svobodu a leckdy nás také může dovést až k sebezničujícímu skoku do temnoty. Proto Bůh musí reagovat na hřích, hřích je totiž ze své podstaty lží, nechat ho být a nevšímat si ho by pro Boha znamenalo **popřít sebe samotného**.

Hřích Boha uráží a zraňuje, ale pro člověka je přímo obrácením se k nesmyslnosti, k neexistenci. Pokud chceme být jako Bůh a **popřeme Boha**, znamená to, že ztrácíme naději, protože člověk nemůže existovat mimo vztah s Bohem, který ho podporuje a pozvedá. Adam, první člověk, chtěl být jako Bůh; Kristus naopak, „*ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl… a stal se jedním z lidí*“. Fp 2, 6n)

Sestry a bratři, buďme náležitě vděčni za **svůj křest**, on je totiž tím prostředkem, který Bůh připravil těm, kdo věří v jeho jméno. I když ve svém životě cítíme sklon ke zlu a přetrvávají některé následky hříchu prvních lidí, **křest z nás smývá prvotní hřích** a činí z nás děti Boží. Děti Boží, které jsou svobodné a které dostávají posilu v každodenním životě pro dobrý a naplněný život. Radujme se tedy z našeho křestního znovuzrození a děkujme Bohu, že nám dává prostředky k boji s pokušením.